

Treasury Jaarplan 2024

Auteur

M.E.W. Spijkerman

Datum

13 december 2023

Inhoud

Voorwoord	3
1 Korte terugblik 2023	5
2 Vooruitblik	7
3 Immunisatievermogen	10
4 Liquiditeitsprognose	18
4.1 Nadere toelichting over de liquiditeitsplanning 2024 - 2028.....	20
5 Samenvatting en acties.....	23

Voorwoord

Onder Treasury wordt verstaan: "de uitvoering van alle activiteiten die zich richten op het *sturen, beheersen* en *bewaken* van en het *verantwoorden* over financiële posities, financiële stromen en de hieraan verbonden risico's en kosten".

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de treasury-functie, treasury beleid en het beheer.

De treasury-functie wordt in de Verordening Treasury Noord-Brabant 2021 als volgt omschreven: "alle activiteiten die zich richten op het *sturen* en *beheersen* van, het *verantwoorden* over en het *toezicht houden* op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen en de financiële positie.

Het treasury beleid bestaat uit de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasury-functie.

Het beleid - en daarmee ook de grenzen van het beleid - zijn vastgelegd in het Treasury Statuut.

Het treasury beheer is de beleidsuitvoering van de treasury-functie, binnen de kaders van het Treasury Statuut. De beleidsuitvoering vindt zijn weerslag in specifieke beleidsplannen. Deze beleidsplannen en de realisatie daarvan voor een referentieperiode komen aan de orde in de treasury paragraaf in de begroting respectievelijk de jaarrekening.

Doel Treasury Jaarplan 2024

In dit Treasury Jaarplan worden in het kort de ontwikkelingen over 2023 toegelicht en de doelstellingen voor het komende jaar (2024) gedefinieerd, waarbij rekening is gehouden met de in het Treasury Statuut geformuleerde kaders en doelstellingen.

Het Treasury Jaarplan dient als leidraad voor het Treasury Committee in het jaar 2024. Planningen, zeker de planningen die zien op een langere periode, bevatten altijd een bepaalde mate van onzekerheid. Beslissingen op het gebied van treasury worden dan ook te allen tijde genomen op basis van de meest actuele inzichten in de ontwikkeling van de liquiditeitsplanning op zowel korte als lange(re) termijn. Als input hebben gediend de begroting 2024, inclusief de meerjarenraming 2024-2028, de meest recente stand van zaken op grond van de rapportages tot en met november 2023 en de liquiditeitsplanning 2024-2035.

Bijstellingen en verschuivingen in de ramingen van inkomsten en uitgaven, die na de opstelling van het Treasury Jaarplan bekend worden, moeten direct na de besluitvorming worden verwerkt in de planningen. Dientengevolge wordt in dit jaarplan een voorstel gedaan de planning op vaste momenten te herijken.

Primair onderscheiden we vanuit Treasury de volgende doelstellingen:

- I. Onze beschikbare middelen in het kader van de immunisatieportefeuille, de investeringsagenda en eventuele andere overtollige middelen moeten veilig zijn belegd, dat wil zeggen tegen de laagst mogelijke risico's;

- II. De beleggingen uit de immunisatieportefeuille moeten in 2024 minimaal het doelrendement van in totaal € 89,34 miljoen opleveren. Dit doelrendement bestaat enerzijds uit het vanuit de deelneming Enexis te ontvangen dividend en anderzijds uit opbrengsten uit beleggingen, waaronder begrepen rente en dividenden.

Er moeten te allen tijde voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn op het juiste moment ten behoeve van – onder andere – de provinciale investeringen.

1 Korte terugblik 2023

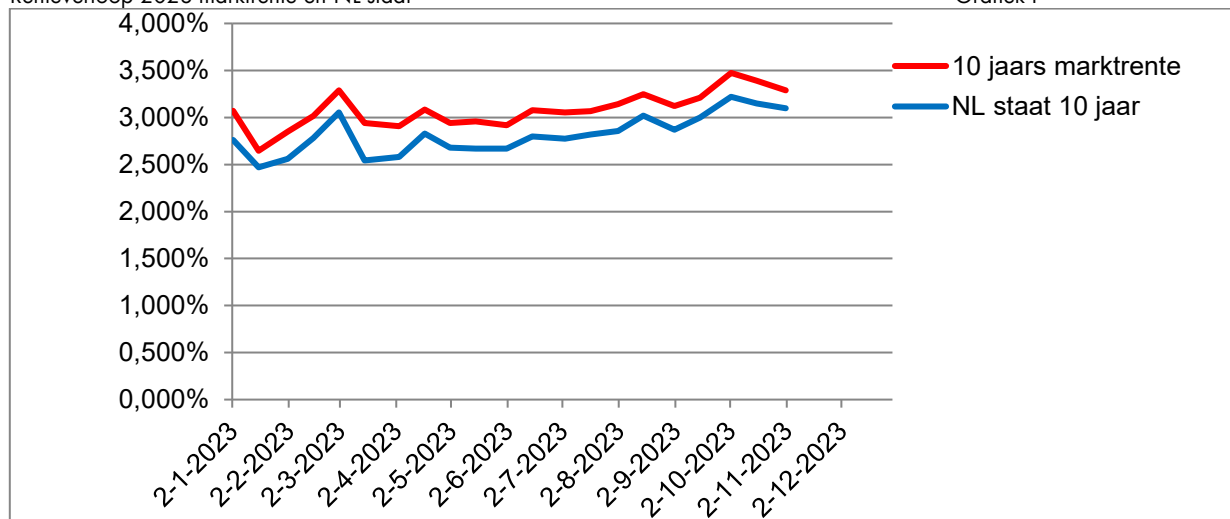
Na een sterk herstel van de economie uit de coronacrisis, maakt de economie in 2023 een pas op de plaats. Na krimp in de eerste drie kwartalen van dit jaar, wordt voor de rest van het jaar een minimale groei verwacht, dicht bij het nulpunt. Sterke loongroei zorgt ervoor dat de koopkracht van huishoudens verbetert. Daarnaast zorgen de lagere energieprijzen dit jaar ten opzichte van de prijzen vorig jaar tijdens de energiecrisis voor een afname van het inflatiecijfer. De voedselprijzen, die ook te lijden hebben onder niet-economische omstandigheden zoals droogte, ontwikkelen zich minder gunstig. Per saldo wordt een afname van de inflatie verwacht naar gemiddeld 4,2% over 2023.

Ook in 2023 heeft de in 2022 ingezette stijging van de rente zich voortgezet. In een poging de inflatie verder terug te dringen richting het gewenste niveau van 2,0%, heeft de Europese Centrale Bank (ECB) de rente in maar liefst 10 stappen verhoogd van -0,5% medio 2022 naar een recordhoogte van 4,0% per 20 september 2023. Daar volgens de ECB de effecten van de hoge rente al merkbaar zijn, ligt verdere verhoging op dit moment niet in de lijn der verwachting. President van de ECB Christine Lagarde benadrukt dat de rente zo lang als nodig hoog blijft om op geleidelijke wijze terug te keren naar een structurele inflatie van 2,0%. De inflatie blijkt hardnekkiger dan verwacht met een verwacht gemiddelde voor 2023 van 4,2% en een verwachting voor 2024 van 3,7%. Markten schatten in dat de rente in de loop van 2024 naar beneden zal worden bijgesteld. Over de snelheid (vanaf medio 2024 of nog later) en de mate van verlaging is er nog veel onduidelijkheid.

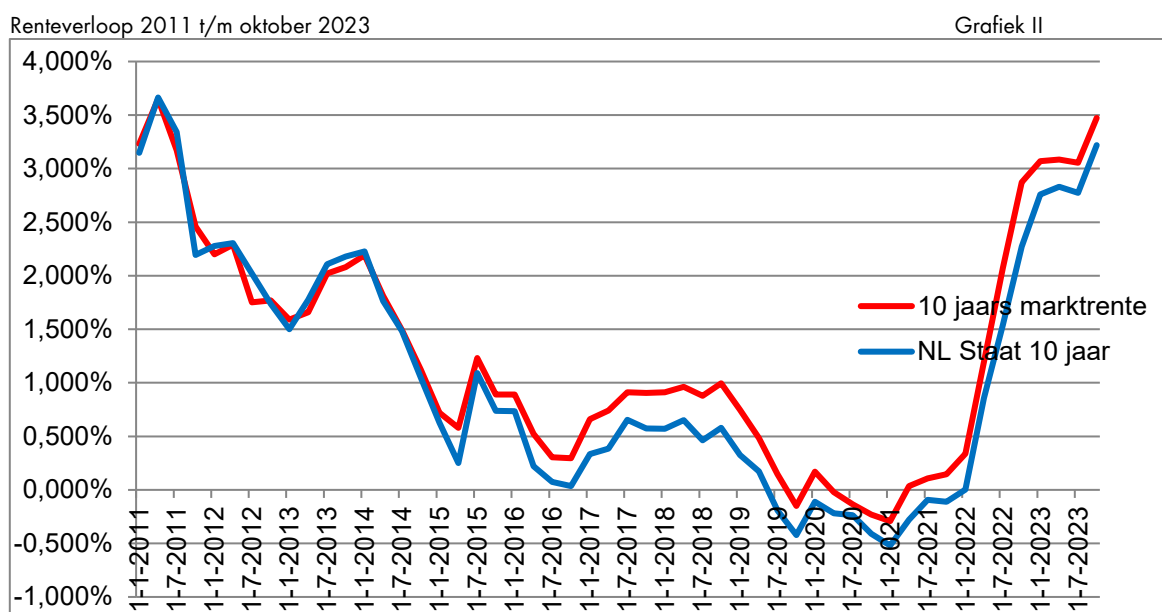
Daar de markt vooruitlopend op de verhogingen door de ECB zijn rentepercentages al heeft bijgesteld in 2022, zien we voor 2023 een vlakker beeld. Waar in 2022 de rente een zeer sterk stijgende lijn vertoonde, is dit voor 2023 veel minder het geval. De rente ontvangen op de tegoeden die in rekening-courant worden aangehouden bij 's Rijks schatkist is in 2023 fors gestegen van een niveau van 1,89% op 1-1-2023 naar 3,91% op 12-12-2023.

Renteverloop 2023 marktrente en NL staat

Grafiek I

De kapitaalmarkt (rente) blijft sterk volatiel, uitschieters met 10 basispunten op dagbasis komen regelmatig voor. Door het beleid van de ECB is de korte rente sterk opgelopen in 2023, dit heeft een sterk effect op de rente die de provincie ontvangt op de tegoeden die in rekening courant worden aangehouden bij 's Rijks schatkist. Na een korte dip aan het begin van het jaar en medio maart, zien we over het algemeen een licht stijgende lijn naar het tot op heden hoogte niveau in oktober. De markt laat zich zeer moeilijk voorspellen, dit wordt ook geïllustreerd aan de hand van grafiek II welke het renteverloop van de afgelopen 11 jaar laat zien. De grafiek laat ook duidelijk de zeer sterke stijging van de rente in 2022 zien, vooruitlopend op rentestijgingen die zijn doorgevoerd tot en met september 2023. Vanwege de grote mate van onzekerheid handelen wij niet op basis van een rentevisie.

De provincie mag op grond van de vigerende wet- en regelgeving alleen middelen uitzetten bij het ministerie van Financiën, of uitleenen aan openbare lichamen waarop zij geen toezicht uitoefent, dus openbare lichamen zoals gemeenten en waterschappen buiten Noord-Brabant. Daarnaast mag zij middelen uitzetten in het kader van de publieke taak. Op grond van de [Verordening Treasury Noord-Brabant 2021](#) worden in dat laatste geval Provinciale Staten vooraf in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen in te brengen.

Voor het uitzetten van leningen hanteren wij een minimaal (absoluut) rendement gelijk aan het rendement dat wordt behaald op de rekening courant faciliteit bij het Rijk, met een minimum van 0,25%. Uitsluitend in 2021 hebben we deze ondergrens toe moeten passen. Daar de rentestanden sedert 2022 ruimschoots boven de 0,25% uitkomen, vormt het minimaal te behalen rendement op dit moment geen belemmering voor het uitzetten van gelden, naar verwachting zal deze tendens ook het komende jaar aanhouden. Uitgangspunt voor een uitzetting vormt nu het rendement verkregen bij 's-Rijks Schatkist.

In 2023 zijn beperkt middelen uitgezet bij publieke lichamen buiten Noord-Brabant. Aan het begin van het jaar zijn een aantal deposito's gesloten, alsmede een aantal leningen verstrekt, waardoor

een overinvestering heeft plaatsgevonden in de Immunisatieportefeuille. Gelet op de goede rendementen en de meer dan voldoende beschikbare liquide middelen, vormt de overinvestering van €168.863.646 per ultimo november 2023 geen probleem. Dit heeft er wel voor gezorgd dat we gedurende een aantal maanden terughoudend zijn geweest met het uitbrengen van biedingen op de kapitaalsmarkt. Inde periode na maart 2023 zijn nog enkele malen biedingen uitgebracht, het door ons geoffreerde tarief was in deze gevallen hoger dan het geaccepteerde aanbod. Tot en met november 2023 zijn voor € 203,5 miljoen aan leningen verstrekt aan decentrale overheden buiten Noord-Brabant:

Verstrekte leningen decentrale overheden 2023

Tabel I

Datum	Debiteur	Bedrag	Looptijd, type, rente
23-01-2023	Gemeente Gooise Meren	€ 10 miljoen	20 jaar, lineair (2,75%)
01-02-2023	Gemeente Leiden	€ 30 miljoen	30 jaar, lineair (2,85%)
02-02-2023	Waterschap Drents Overijsselse Delta	€ 30 miljoen	30 jaar, fixe (2,75%)
13-02-2023	Gemeente Leudal	€ 15 miljoen	15 jaar, lineair (2,87%)
16-02-2023	Gemeente Kapelle	€ 5 miljoen	25 jaar, lineair (3,00%)
20-02-2023	Gemeente Winterwijk	€18,5 miljoen	15 jaar, fixe (3,05%)
08-03-2023	Gemeente Zevenaar	€ 20 miljoen	25 jaar, lineair (3,30%)
16-03-2023	Gemeente Katwijk	€ 25 miljoen	25 jaar, lineair (3,32%)
30-03-2023	Gemeente Amsterdam	€ 50 miljoen	15 jaar, fixe (3,38%)
		€203,5 miljoen	

In 2023 zijn geen switches¹ van obligaties uitgevoerd. De gestegen marktrentes hebben ertoe geleid dat het uitvoeren van switches momenteel verlieslatend is.

Nog niet ingezette middelen worden tegen minimaal 0%, thans 3,91% (stand 15 december 2023) aangehouden op rekening-courant bij de "Schatkist".

2 Vooruitblik

Het blijft lastig om economische ontwikkelingen te voorspellen, toch lijkt de Nederlands economie weerbaar onder onrustige macro-economische omstandigheden. Het consumentenvertrouwen wordt beïnvloed door stijgende voedselprijzen en zorgen over de prijzen van energie. Afgelopen jaar hebben het verlies aan koopkracht en de krapte op de arbeidsmarkt geleid tot stevige onderhandelingen tussen de sociale partners, met een toename in loonstijging tot gevolg. De cao-loonstijgingen vlakken de laatste maanden van 2023 wat af, waardoor er in 2024 naar verwachting een minder sterke loongroei zal optreden. Deze blijft echter hoog in historisch perspectief. Daar de loongroei het komend jaar naar verwachting boven de inflatie zal liggen, wordt het koopkrachtverlies deels hersteld.

De inflatie bereikte in 2022 een recordhoogte. De hoge inflatie ten gevolge van de opstart van de economie na de coronacrisis, steeg exponentieel onder invloed van zeer hoge energieprijzen na

¹ Switches van obligaties zijn verkopen van bestaande obligaties met een aankoop van nieuwe obligaties. Dit mag alleen als de looptijd niet wordt verlengd. In de praktijk gebeurt dit als er met de nieuwe obligatie in totaliteit een extra rendement kan worden gerealiseerd.

de Russische inval in de Oekraïne. Inmiddels is deze deels onder invloed van de stijgende rente en dalende gasprijzen weer aan het afnemen, maar de inflatie blijkt hardnekkiger dan verwacht. Door de sterke vraag naar diensten en de ten gevolge van de krappe arbeidsmarkt gestegen loonkosten blijft de kerninflatie verhoogd. Dit leidt tot een inflatie over 2023 van naar verwachting 4,2% en voor 2024 3,7%. Hiermee neemt de inflatie sterk af, maar zijn we nog ver verwijderd van het door de ECB gewenste niveau van 2%. De markt gaat ervan uit, dat de inflatie gedurende enkele jaren nog op redelijk hoge niveaus zal blijven. Zoals eerder reeds aangegeven was er sprake van economische krimp in de eerste drie maanden van 2023. Desondanks wordt over het gehele jaar 2023 een groei verwacht van 0,8% en voor 2024 van 1,3%.

Door de aanhoudend hoge inflatiecijfers en de forse rentestanden (zowel de lange als de korte looptijd) proberen we ook voor 2024 conform vrijvalschema geld uit te lenen aan openbare lichamen of in het kader van de publieke taak. Dit kunnen zowel kortlopende (kasgeld) geldleningen zijn als langlopende leningen. Daarnaast kan het gelet op de huidige rentestanden ook opportuun blijven om gelden te stallen in deposito's bij de "schatkist".

We laten ons voor het uitzetten van gelden te allen tijde leiden door het vrijvalschema. Uitzettingen zijn er mede op gericht een zo gelijkmatig mogelijk schema te handhaven. Kortdurende uitzettingen kunnen helpen om dalen te beperken en pieken te voorkomen.

Door de invoering van het verplichte schatkistbankieren zijn onze mogelijkheden tot beleggen beperkt tot het verstrekken van leningen aan openbare lichamen buiten Noord-Brabant en uitzettingen in deposito bij het Rijk. Hierdoor is de raming van de inkomsten uit vermogen van structureel €106,3 miljoen per jaar op termijn niet houdbaar en realistisch. In het bestuursakkoord is daarom afgesproken dat het doelrendement stapsgewijs wordt afgebouwd naar € 76,3 miljoen in 2025. En vanaf 2030 streven we naar een doelrendement van € 46,3 miljoen per jaar.

In opbouw ziet dat er als volgt uit:

Tabel II

Jaar	Bruto doelrendement	Netto-rendement (excl. dividend Enexis)²	Dividend Enexis (geraamd)	Gem. benodigd rendement
2024	€ 89,3 miljoen	€ 77,0 miljoen	€ 12,3 miljoen	0,48%
2025	€ 76,3 miljoen	€ 53,2 miljoen	€ 23,1 miljoen	0,91%
2026	€ 76,3 miljoen	€ 36,2 miljoen	€ 40,1 miljoen	1,57%
2027	€ 76,3 miljoen	€ 49,3 miljoen	€ 27,0 miljoen	1,06%
2028	€ 76,3 miljoen	€ 6,9 miljoen	€ 69,4 miljoen	0,27%
2029	€ 76,3 miljoen	€ 29,6 miljoen	€ 46,7 miljoen	1,16%
2030	€ 46,3 miljoen	€ 10,7 miljoen	€ 35,6 miljoen	0,42%
2031	€ 46,3 miljoen	€ 13,2 miljoen	€ 33,1 miljoen	0,52%

² Om duidelijk te maken wat daadwerkelijk aan rendement gehaald moet worden is het dividend dat wordt ontvangen van Enexis ook gecorrigeerd. Het uiteindelijk nettorendement is het rendement dat gehaald moet worden via de beleggingen en investeringen in het kader van de publieke taak.

Gezien de hoge rentestanden zijn in het eerste kwartaal van 2023 9 leningen verstrekt aan decentrale overheden voor een totaalbedrag van € 203,5 miljoen en een gemiddeld rendement van 3,09 % (zie tabel I). Gedurende de rest van het jaar zijn we terughoudend geweest in het uitzetten van middelen, omdat de vergoeding verkregen bij de Schatkist relatief hoog was in vergelijking met rente op de kapitaalsmarkt.

Door de relatief hoge vergoeding op het rekening-courant bij 's Rijks schatkist en een incidenteel hoog dividend van Enexis zal het netto doelrendement voor 2023 ruimschoots worden behaald. Voor het eerst sinds 2021 wordt een overschot gehaald dat zal worden toegevoegd aan het bufferdeel van de dividend- en rentereserve. Het verwachte surplus voor 2023 bedraagt per 30 november 2023 € 40,44 miljoen.

Voor 2024 wordt op basis van de huidige ramingen een tekort van € 9,0 miljoen verwacht. De naar verwachting fors lagere dividenduitkering van Enexis - € 12,3 miljoen over boekjaar 2023 ten opzichte van 59,6 miljoen over 2022 inclusief verkoop Fudura - drukt het totale rendement. Het lagere dividend wordt verklaard door de stijgende kosten van het distributieverlies door de hoge gas- en elektriciteitsprijzen en toename van de transportkosten.

De buffer is op basis van de huidige prognoses niet alleen ruimschoots voldoende ter dekking van tekorten voor de jaren tot en met 2032, maar neemt zelfs toe naar € 350 miljoen in 2032. In deze prognoses zijn de extra stortingen in 2023 en 2024 van € 37,8 miljoen resp. € 18,9 miljoen meegenomen als gevolg van de compensatie van de Motorrijtuigenbelasting die van het Rijk is/wordt ontvangen.

In mei 2023 is verzocht om een nadere analyse van de ontwikkeling van de buffer, waarbij onderzocht is of een deel ervan kan worden ingezet voor het bestuursakkoord 2023-2027. Bij deze analyse is eveneens rekening gehouden met de effecten van de herijking van het Provinciefonds alsmede de gevolgen van eventuele aanhoudend hogere inflatie. In de Perspectiefnota 2024 zal dit verder worden uitgewerkt. De effecten deze uitwerking op de buffer zullen op dat moment worden meegenomen in de rapportages.

3 Immunisatievermogen

Ook in 2023 is het totale immunisatievermogen gelijk gebleven op € 2.342 miljoen. Het effect van de verkoop van obligaties is verwerkt in de dividend- en rentereserve "*Egalisatiedeel*". Het egalisatiegedeelte bedraagt ultimo 2023 € 16,6 miljoen (ultimo 2022 was dat € 29,923 miljoen).

Het buffergedeelte bedraagt bij aanvang van 2023 € 227,8 miljoen, in dit bedrag is rekening gehouden met de compensatie Motorrijtuigenbelasting 2023 van € 37,8 miljoen. Het bedrag van de buffer ultimo 2023 bedraagt naar huidige prognose € 264,6 miljoen. De rendementsverwachting over 2024 is fors lager dan de verwachting over 2023. Op basis van de BURAP I 2023 fluctueren verwachte rendementen voor de komende jaren tussen de € 80 en € 90 miljoen.

Door de geplande bezuinigingen als gevolg van een lagere rendementsdoelstelling is er naar verwachting alleen nog voor het jaar 2024 een tekort dat gedekt moet worden uit de buffer. Nu de verwachte rendementen ten opzichte van de inschatting van voorgaande jaren zijn verbeterd, neemt het volume in de buffer de komende jaren toe. Dit in afwijking van eerdere prognoses waarin op basis van de toen geldende marktomstandigheden werd becijferd dat de buffer onvoldoende zou zijn voor dekking van de tekorten tot en met 2030.

Reeds eerder is opgemerkt dat in mei 2023 is verzocht om een nadere analyse van het bufferdeel van de dividend- en rentereserve. Ten tijde van de analyse was de inschatting, rekening houdend met een halvering van de pay-outratio van Enexis, dat de buffer ultimo 2032 € 228,9 miljoen zou kunnen bedragen.

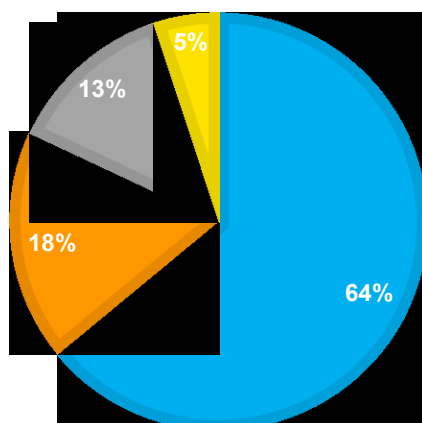
Dit is een veelvoud van het in 2032 geldende doelrendement van € 46,3 miljoen. Het aanhouden van een lagere buffer ligt dan in de rede. Per ultimo 2032 zit er meer in de buffer dan strikt noodzakelijk. Op grond hiervan is het volgende advies uitgebracht:

1. De compensatie Mrb van € 56,7 miljoen kan worden ingezet voor het Bestuursakkoord;
2. Er kan daarnaast een extra onttrekking worden gedaan van € 50 miljoen ten behoeve van bestuursakkoord 2023-2027;
3. Een deel van het restant kan in de toekomst mogelijk worden ingezet voor indexatie van het doelrendement;
4. Indien er geen nadelige ontwikkelingen plaats vinden kan over 4 jaar nog een deel worden ingezet bij een nieuw Bestuursakkoord 2027-2031 wanneer er meer duidelijkheid is over de ontwikkelingen bij Enexis en de consequenties van de energietransitie.

De huidige beleggingen in de immunisatieportefeuille (inclusief € 208,9 miljoen aan overtollige liquide middelen die al bij aanvang in 2009 zijn belegd) zijn per 30-11-2023 als volgt verdeeld:

SAMENSTELLING IMMUNISATIEPORTEFEUILLE PER 31/10/2023

■ gemeenteleningen ■ schatkistbankieren ■ leningen publieke taak ■ obligatieportefeuille

Het op basis van de rapportages over november verwachte rendement van de immunisatieportefeuille over 2023 bedraagt € 139,7 miljoen (2022: € 95,4 miljoen). Het doelrendement bedraagt € 99,3 miljoen. Hierdoor ontstaat een overschot van € 40,4 miljoen dat, zoals afgesproken, wordt gestort in de "buffer", de dividend- en rentereserve. Deze buffer is in de jaren tot en met 2020 gevormd doordat er meer rendement werd gerealiseerd dan geraamd. In de jaren 2021 en 2022 is het behaalde rendement minder dan het doelrendement en is er dus onttrokken aan de buffer. De verwachting is dat alleen over boekjaar 2024 nog een onttrekking zal plaatsvinden, voor alle overige jaren tot en met 2032 wordt een overschot geraamd.

Op basis van de huidige uitzettingen en gerealiseerde vervroegde verkopen tot en met juni 2023, zijn de beleggingsopbrengsten 2023 tot en met 2028 als volgt geraamd bij begroting 2024:

In miljoenen €

Tabel III

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto rendement huidige obl. Portefeuille	2,8	2,8	2,8	2,4	1,6	0,0
Boekwinsten a.g.v. verkopen en switches	8,0	5,8	5,0	2,9	2,8	0,1
Rente schatkistbankieren (deposito's)	12,9	12,3	10,8	10,2	9,8	9,1
Rente belegd kasgeld	15,0	10,0				
Dividenduitkeringen Enexis	59,6	12,3	23,1	40,1	27,0	69,4
Gemeenteleningen (langlopend)	27,7	28,1	25,6	24,7	22,6	21,5
Leningen i.h.k.v. de publieke taak excl. Zonnepanelen	10,0	8,8	7,0	5,6	5,4	5,4
Netto rendement obl. Investeringsagenda	0,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0
"zeker" rendement incl. dividend Enexis	136,2	80,4	78,9	92,2	79,7	117,6

Herbeleggingsrendement "forward curve"	0,0	0,0	4,4	6,2	10,5	12,0
Totale beleggingsopbrengsten	136,2	80,4	83,3	98,4	90,2	129,6
Budgettaire opgenomen in MJR	99,3	89,3	76,3	76,3	76,3	76,3
Geschat overschot/tekort = Δ reserve	36,9	-9,0	7,0	22,1	13,9	53,3
Compensatie Mrb nog toe te voegen		18,9				
Stand dividend-en rente reserve (buffer) ultimo	264,7	274,6	281,6	303,7	317,6	370,9

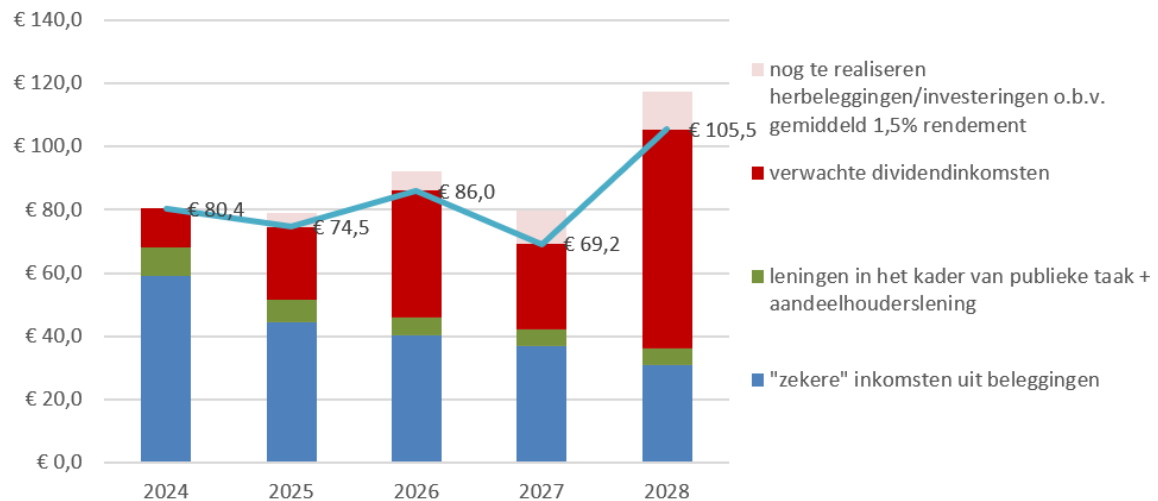
In 2021 en 2022 werd gebruik gemaakt van de opgebouwde "buffer" en de inschatting is dat we dit alleen nog voor boekjaar 2024 gaan doen. Omdat het dividend van Enexis naar verwachting in 2024 (over boekjaar 2023) afneemt en de rente de afgelopen jaren erg laag was, is de mutatie van de dividend- en rentereserve voor toevoeging van de compensatie Mrb in het jaar 2024 negatief. In verband met de sterke verlaging van de in de meerjarenraming opgenomen te behalen opbrengst, in combinatie met een iets hogere inschatting van het te realiseren resultaat, verwachten we op basis van de huidige ramingen dat voor boekjaar 2023 en vanaf 2025 niet langer hoeft te worden onttrokken aan de buffer. Deze inschatting is gemaakt op basis van de huidige marktomstandigheden en kent enige mate van onzekerheid.

Op basis van de huidige inschattingen verwachten we in 2024 een rendement van ongeveer € 136,2 miljoen, uit "zekere" opbrengsten. Het herbeleggingsrendement op basis van de forward curve bedraagt nihil voor 2023 en 2024. Dit vloeit voort uit het feit dat alle middelen van de immunisatieportefeuille zijn belegd. Op grond van de forward curve maken we een inschatting van de opbrengsten, als we de vrijgevallen middelen zouden herbeleggen tegen de huidige (markt)rentes en geeft een indicatie van de te verwachten rendementen. Een stijgende rente heeft een hogere forward curve tot gevolg en dus ook een hoger rendement uit herbeleggingen.

Door het sluiten van extra deposito's en gemeenteleningen begin 2023 is stabiliteit gecreëerd in de "zekere" rendementen de komende jaren. De eerder gesloten deposito's vallen vrij vanaf 2024. Door het sluiten van nieuwe deposito's tegen een gunstige rente, wordt ook in de jaren erna een stabiele opbrengst gewaarborgd. Daarnaast hebben ze een positief effect op het vrijvalschema. De "zekere" opbrengsten vertonen na een daling in 2024 en 2025 een licht stijgende lijn. Op dit moment is alleen voor de jaren 2023 en 2024 een opbrengst op het rekening-courant bij de Schatkist geraamd. Gelet op het feit dat een overnight tarief gehanteerd wordt, laat zich het verdere verloop moeilijk voorspellen. Voorzichtigheidshalve worden de mogelijke opbrengsten op het rekening-courant na 2024 pas in 2024 geraamd.

Hoe verder in de toekomst, des te meer posten zijn vrijgevallen en des te groter het aandeel herbeleggingsrendement. Pas bij het daadwerkelijk herbeleggen is ook duidelijk welk deel van het herbeleggingsrendement daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Grafiek IV laat het verloop van de in begroting 2024 opgenomen verwachte rendementen uit de immunisatieportefeuille zien in de jaren tot en met 2028.

Rendementen immunisatieportefeuille 2024 - 2028

In 2015 zijn we al gestart met het zoeken naar alternatieven voor onze herbeleggingen omdat ons beleggingsperspectief zeer beperkt was. Uitgangspunt hierbij was dat potentiële uitzettingen vallen binnen de publieke taak en zodoende, naast financiële rendementen, ook maatschappelijk rendement opleveren.

In 2015 en 2016 heeft de provincie twee hybride leningen verstrekt aan de BNG Bank van respectievelijk € 100 miljoen en € 49,8 miljoen. De eerste tranche van € 100 miljoen had in 2021 voor het eerst afgelost mogen worden, BNG besloot toen de lening door te laten lopen. Deze tranche is op 16 mei 2022 afgelost. De tweede tranche van nominaal € 49,8 miljoen had in 2022 voor het eerst afgelost mogen worden, BNG heeft besloten deze tranche minimaal 1 jaar door te laten lopen met een nieuw vastgesteld rentepercentage van 4,742%. Ook in 2023 heeft de BNG deze tranche niet afgelost. De BNG heeft jaarlijks de mogelijkheid om af te lossen, voor het eerst dus weer in 2024, de rente is vastgesteld voor een periode van vijf jaar.

In 2020 heeft de herfinanciering van Enexis plaatsgevonden in twee tranches. De financiering was nodig voor de verwachte investeringen voor uitbreiding van het netwerk en om het netwerk aan te passen aan de transitie van de opwekking van duurzame energie. De provincie heeft voor een totaalbedrag van € 159,49 miljoen gefinancierd.

Op 27 juli 2021 is de Verordening treasury Noord-Brabant 2021 in werking getreden. Middels deze Verordening wordt het mogelijk gemaakt de inzet van de immunisatieportefeuille verder te optimaliseren, passend bij het huidige tijdsgewricht de (maatschappelijke) opgaven in Brabant en onze provinciale rol. Dit met als doel om gelijktijdig meer inkomsten te genereren én tevens bij te dragen aan de publieke taak.

De volgende uitgangspunten ten aanzien van de optimalisatie van de inzet van de immunisatieportefeuille blijven onverminderd van kracht:

- De omvang van dit eigen vermogen 'eeuwigdurend' in stand te houden, hiervoor is met de inwerkingtreding van de Verordening een risicoreserve ingesteld ten behoeve van de immunisatieportefeuille ten bedrage van € 90 miljoen;
- Dit vermogen in te zetten om rendement te maken om de jaarlijkse begroting te voeden;
- Met dit vermogen bij te dragen aan realisatie van de publieke taak.

Op 7 juli 2022 is de [Eerste wijziging Verordening Treasury Noord-Brabant 2021](#) in werking getreden met terugwerkende kracht tot 21 juli 2021. Het betreft een technische wijziging.

Daarnaast is op 3 oktober 2022 het [Treasurystatuut Noord-Brabant 2022](#) door GS vastgesteld en na publicatie op 2 november 2022 in werking getreden. Het Treasurystatuut betreft een nadere uitwerking van de in de Verordening treasury gedefinieerde kaders en normen. Daarnaast is in het Treasurystatuut een uitwerking opgenomen van de te hanteren risicomethodiek. Deze risicomethodiek is geïmplementeerd en bij de begroting en jaarrekening wordt gerapporteerd over de risico's op portefeuilleniveau op grond van Value at Risk. Ook het werkproces aangaande de risicomethodiek en het tijdig rapporteren is vastgelegd.

De in het treasurystatuut opgenomen adviescommissie die de krediet- of investeringsvoorstellen vanuit de immunisatieportefeuille zal beoordelen op basis van risicoprofiel, rendement en bedrijfseconomische goedheid is inmiddels ingesteld.

Inmiddels zijn de eerste nieuwe processen binnen het treasurybeleid uitgewerkt. Voor het overige zullen in 2024 de reeds bestaande processen worden doorgelicht en waar nodig aangepast worden.

Eind 2022 is een start gemaakt met de herziening van de huidige rapportages. Het huidige model is niet langer toekomstbestendig. Het toenemend aantal uitzettingen binnen de immunisatieportefeuille, het uitvoeren van switches, het (steeds meer) inzetten van de immunisatieportefeuille ten gunste van de publieke taak en de implementatie van een nieuwe risicomethodiek zorgen voor steeds meer toevoegingen aan het bestaande model waardoor in toenemende mate de kans bestaat dat deze instabiel dan wel onbruikbaar wordt. De vele menselijke handelingen aan zowel de input- als de outputzijde zorgen voor een verhoogd risico op fouten en het opstellen is arbeidsintensief. De wens bestaat om de informatie zoveel als mogelijk rechtstreeks vanuit de bron in te lezen en te verwerken binnen een te ontwikkelen Business Intelligence (BI) - oplossing.

De eerste verkennende fase heeft in de beginmaanden van 2023 plaatsgevonden, waarbij het interne Datalab betrokken werd. Medio augustus 2023 hebben zij aangegeven geen rol van betekenis te kunnen spelen in de herontwikkeling van de rapportage mogelijkheden. Sindsdien hebben diverse sessies plaatsgevonden met onze adviseur Zanders. Inmiddels is in kaart gebracht en geverifieerd dat de basisdata ten behoeve van de rapportages met kleine aanpassingen uit de reeds geïmplementeerde treasury module binnen SAP gehaald kunnen worden. In januari 2024 staat

het vervolg gepland. Naar verwachting kan het huidige rapportagemodel in 2024 vervangen worden. Daarnaast zal tevens onderzocht worden of voor de gehele treasury (ook) een dashboard kan worden gecreëerd conform het door het ontwikkelbedrijf gehanteerde dashboard.

Medio december 2022 is door het Treasury Committee aangegeven dat de layout van de huidige rapportage geen wijziging behoeft. Dit zal nogmaals voorgelegd worden alvorens het nieuwe model wordt ingevoerd. Op dat moment kan ook inzicht gegeven worden in de mogelijkheden van de nieuwe systematiek op basis van SAP en BI.

Bij herziening van de rapportages kan eveneens geëvalueerd worden of er koppelkansen kunnen ontstaan. Te denken valt bijvoorbeeld aan een goede aansluiting tussen de reeds in SAP beschikbare informatie en de financieringskasstroom in de liquiditeitenplanning. Indien "laaghangend fruit" kan worden geïdentificeerd, zullen deze quick wins eveneens meegenomen.

Om de beheersing van de portefeuille te optimaliseren zal blijven worden ingezet op meer standaardisering in de overeenkomsten van geldlening, waarbij ook oog zal zijn voor vermindering van administratieve lasten. In navolging van de vastlegging van het verstrekken van een geldlening in het kader van de publieke taak vanuit de immunisatieportefeuille, zal ook het proces vanuit de overige bronnen (zowel het ontwikkelbedrijf als vanuit beleidsmiddelen) worden herijkt. In samenspraak met ontwikkelbedrijf, juristen, de afdeling subsidies en de administraties wordt het gehele proces onder de loop genomen en daar waar nodig aangepast of uitgewerkt.

Verder zal ook voor het jaar 2024 stevig ingezet worden op de monitoring van de geldleningen, waarbij de factsheets steeds beter uitgewerkt worden, ook naar aanleiding van terugkerende vragen van accountant en Provinciale Staten. Daarnaast wordt ook steeds beter inzichtelijk gemaakt welke risico's (zowel initieel als nacalculatorisch) afgedekt zouden moeten zijn en hoe de uitzettingen feitelijk gedekt zijn. In alle gevallen is het risico op de uitzetting gedekt, in zeer veel gevallen zelfs de gehele uitzetting. Tooling die beschikbaar is voor alle leningen, zorgt voor een beter inzicht in de kredietwaardigheid van onze leningnemer en betere inschatting van de risico's.

De liquiditeitenplanning zal op gezette momenten worden herijkt vanaf 2024, te weten na BURAP I, jaarrekening, BURAP II, begroting en slotwijziging. De begroting van het jaar t+1 (2025) zal dienen als input voor de eerste liquiditeitenplanning voor 2025, waarna deze na ieder S&V-moment zal worden herijkt. Dit zorgt voor een betere aansluiting tussen de liquiditeitenplanning en de te verwachten uitgaven. Er zal actief gemonitord worden op de ramingen voor de investeringen vanuit Infra en Natuur- en Waterdoelen.

In juni 2023 in motie [M34b-2023](#) aangenomen. Deze motie verzoekt om onderzoek ex. Art. 217a van de Provinciewet naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de overige geldleningen. Het onderzoeksplan zal naar verwachting voor het einde van 2023 worden vastgesteld door Gedeputeerde Staten, waarna het onderzoek in de eerste helft van 2024 zal worden uitgevoerd. Aanbevelingen vanuit dit onderzoek zullen zoveel als gewenst en als mogelijkheid direct worden geïmplementeerd.

Ten slotte heeft recentelijk een gesprek plaatsgevonden met de inspecteur Vennootschapsbelasting. Binnen de Provincie wordt treasury aangemerkt als een fiscaal risico. Voorslagnog is er van belastingplicht voor de vennootschapsbelasting voor wat de betreft treasury geen sprake. Om te worden aangemerkt als ondernemer dient er sprake van “meer dan normaal vermogensbeheer”, hiervan is op dit moment geen sprake. Dit is ook bevestigd in de [IPO activiteitenlijst](#) van Provincies, waarbij alle uitzettingen worden aangemerkt als normaal vermogensbeheer. Desondanks ziet de inspecteur graag beheersing van het potentiële fiscale risico, op grond hiervan zal in de tweede helft van november 2023 worden gekeken met onze fiscalist naar de inrichting van een proces. Dit zal in november 2024 worden afgestemd met de inspecteur. Voorslagnog verwachten wij hier een eenvoudig proces, waarbij – indien en voor zover van toepassing – veranderende wet- en regelgeving alsmede jurisprudentie getoetst wordt aan de portefeuille.

In het kader van de maatschappelijke opgaven in Brabant, zijn de gelden van de immunisatieportefeuille reeds ingezet voor investeringen in of leningen aan de volgende partijen:

Tabel IV		
Begunstigde	Initieel	Stand 1-11-2023
BNG bank (thans nog 1 hybride lening)	149,8	49,8
NWB Bank (1 hybride lening)	50,0	50,0
Enexis	159,5	159,5
De Efteling	15,0	3,0
Safariresort De Beekse Bergen	41,5	31,6
Ministerie van Defensie (F35)	22,0	19,3
Zonnepanelen Zuidoost Brabant	25,8	11,3
Safariresort De Beekse Bergen, fase II	20,0	20,0
	Totaal	483,6
		344,5
Besluit in 2021 & 2022, maar nog niet (volledig) verstrekt:	Initieel	Stand 1-11-2023
Leenfaciliteit Woningbouwcorporaties gemeente Bergeijk, (PS 61/21)	45,0	5,0
Financiering gebouw “Grizzly” op Pivot Park (PS 30/21)	33,9	32,2
Eindhoven Airport verbeterde terminal (PS 37/22B)	55,0	0
Strategische Provinciale Grondbank (PS 15/22)	42,5	0
	176,4	37,2
Totaal generaal	660,0	381,7

Op 15 december 2023 wordt het voorstel m.b.t. Grizzly II besproken door Provinciale Staten. Het betreft een aanvullende lening aan Pivot Park ter zake van onder meer inbouw in het pand “Grizzly” ten bedrage van maximaal € 6,5 miljoen. Deze zal naar verwachting in de loop van 2024 verstrekt gaan worden

Ook zijn er verschillende maatschappelijke opgaven die wellicht in de loop van 2024 en 2025 gerealiseerd kunnen worden met behulp van de middelen van de immunisatieportefeuille. Het betreft hier onder andere:

- Versnelde realisatie van een groter en beter passend aanbod van woningen en zorgvoorzieningen in Brabant;
- Het mede mogelijk maken en organiseren van 2.000 tijdelijke woningen, zo mogelijk samen met gemeenten en corporaties.
- Een bijdrage te leveren aan de warmtetransitie.
- Verdere ontwikkeling van toplocaties, zoals Pivot Park, Business Park Aviolanda en de Automotive Campus;
- Het behouden, restaureren en verduurzamen van erfgoed;
- Verstedelijking en gebiedsontwikkeling, zoals de Internationale KnoopXL/Fellenoord in Eindhoven.

Het Bestuursakkoord 2023 – 2027 beschrijft nog aanvullende kansen voor inzet van de Immunisatieportefeuille:

1. Grootschalige isolatie van woningen, warmtetransitie en zonnepanelen (ook PS-motie 79a);
2. Ondersteunen van (midden- en kleine) bedrijven met waterhergebruik- en waterbesparingsprojecten;
3. Uitvoeren actieplan Jonge Boeren;
4. Grondbanken N2000 & transitie (jonge) boeren;
5. Combinatie wonen en zorg.

Tijdens het ieder kwartaal georganiseerd overleg met twee gedeputeerden die ook zitting hebben in de treasury committee, worden de projecten ter zake van investeringen in het kader van de publieke taak nader toegelicht door de investment managers van de immunisatieportefeuille. Zij geven inzicht in de (voortgang van) lopende projecten, alsmede een doorkijk naar de toekomst.

5 Liquiditeitsprognose

De volgende activiteiten worden uitgevoerd om tot betere planning te komen:

1. Rekening houden met de ambities in de begroting en meerjarenraming;
2. Minimaal 4 keer per jaar de liquiditeitsprognose evalueren en bijstellen;
3. Actiever anticiperen op gerealiseerde afwijkingen door eerder te herbeleggen.

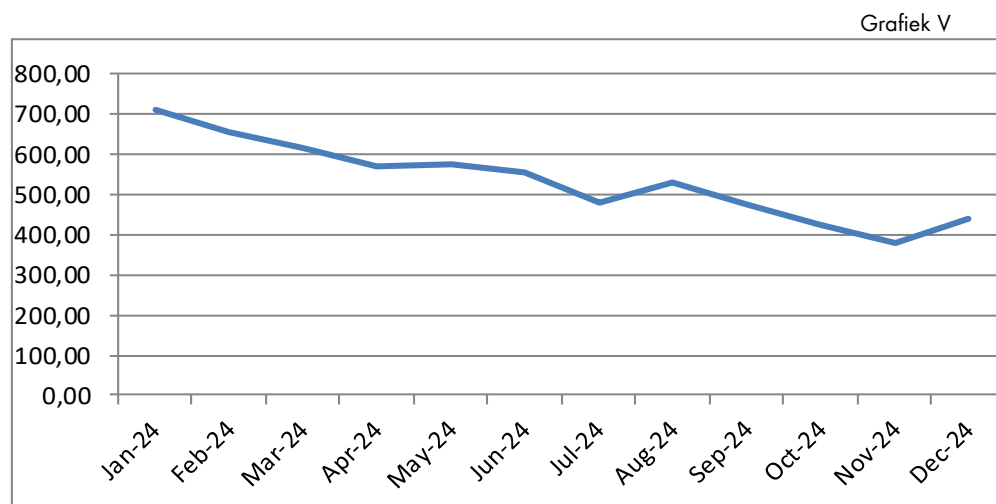
Voor 2024 is de verwachting dat het liquiditeitssaldo zal dalen met € 332 miljoen (zie grafiek IV). Dit is gebaseerd op 85% van de begroting en 30% van de uitstaande verplichtingen, in totaal € 764 miljoen (2023: €742 miljoen) in 2024. Hierbij is dan nog geen rekening gehouden met de "overhevelingen uit 2023".

Belangrijke kanttekening is dat er in 2024 € 318 miljoen (2023 € 290 miljoen) aan investeringen (via SIF, BDU of andere Rijksmiddelen) in de planning zijn opgenomen die mogelijk deels later worden uitgegeven dan gepland. Voor deze grote uitgaven zullen wij goed de vinger aan de pols houden.

In zijn algemeenheid gaan we uit van een herbelegging van ten minste € 100 miljoen in leningen aan decentrale overheden, dit om de continuïteit in het vrijvalschema te bewaren. In verband met de stijgende rente is begin 2023 voor een bedrag van € 203,5 miljoen aan leningen aan openbare lichamen buiten Noord-Brabant verstrekt, daarnaast is voor een bedrag van € 205 miljoen aan deposito's gesloten bij 's-Rijks Schatkist. Omdat reeds begin 2023 een "voorschot" is genomen op het vrijvalschema, waardoor een overinvestering op de immunisatieportefeuille van € 168,9 miljoen is ontstaan, is gedurende 2023 terughoudend omgegaan met verdere beleggingen.

Voor iedere uitzetting wordt een zorgvuldige afweging gemaakt tussen het te verkrijgen rendement en stabiliteit en continuïteit in de toekomstige vrijval. Daarnaast hebben wij ons ten doel gesteld in 2030 € 1 miljard te hebben uitgezet in investeringen of leningen in het kader van onze publieke taak. De herbeleggingen en investeringen in de publieke taak zijn gespreid over het jaar, zodat ingespeeld kan worden op onvoorziene ontwikkelingen en is met name afhankelijk van de absolute rentestand. Uit de trendanalyse is namelijk gebleken dat er ieder jaar een onvoorziene gebeurtenis plaats vindt. Voor de jaren 2020, 2021 en 2022 was de Coronacrisis. Daarnaast brak eind februari 2022 de oorlog in de Oekraïne uit en daaruit voortvloeiend de energiecrisis in de tweede helft van 2022. In 2023 drukken met name de stijgende rente en voedselprijzen op de koopkracht, de inflatie neemt af, maar blijft naar verwachting ook in 2024 te hoog.

Het verwachte verloop in 2024 van het liquiditeitssaldo is als volgt:

Wij kiezen één scenario, waarop gemonitord wordt. Het is zeer lastig om te monitoren als er meerdere scenario's zijn. Het beginsaldo per 2024 (naar stand op 12 december 2023) bedraagt € 712 miljoen. Dit saldo is verplicht ondergebracht bij de schatkist. Hierin is € 113,77 miljoen (2023: € 172 miljoen) van derden begrepen, namelijk BOM Holding, het Nazorgfonds, Brabant C en het Groen Ontwikkelfonds. Op grond van wettelijke afspraken over de rente bij het schatkistbankieren, bedraagt het percentage altijd minimaal 0%, dit betekent dat onze tegoeden altijd gestald staan tegen een rente van ten minste 0%. Dit in tegenstelling tot zakelijke partijen die hun tegoeden bij een bank aanhouden. Op grond van voorgaande zijn in voorgaande jaren afspraken gemaakt met diverse partijen voor het stallen van middelen.

Inmiddels is er geen sprake mee van negatieve rente. Vanaf 14 september 2022 ontvangen wij weer rente over de tegoeden bij de schatkist (bij aanvang 0,66%), op dit moment (15-12-2023) bedraagt deze 3,91%. Ook reguliere banken vergoeden weer rente, althans brengen geen negatieve rente meer in rekening. Hierdoor is er niet langer een noodzaak tegoeden te stallen. In het vierde kwartaal van 2022 is reeds een start gemaakt met het terugstorten van gestalde middelen. Op dit moment stallen wij nog middelen voor 4 partijen, deze worden naar verwachting de loop van 2024 weer opgenomen.

Gelet op de hoogte van de tarieven is het ook in 2023 mogelijk middelen – ook kortlopend- uit te zetten. In 2022 is besloten dat –indien passend binnen de liquiditeitsplanning en tegen een gunstig tarief - uitzettingen kunnen plaatsvinden tussen 1-12 maanden. In 2023 hebben wij vier kortlopende geldleningen verstrekt:

Tabel V

Datum	Debiteur	Bedrag	Looptijd, rente
1-2-2023	Gemeente Utrecht	€ 40 miljoen	2-5-2023 (2,35%)
3-2-2023	Gemeente Schiedam	€ 30 miljoen	3-4-2023 (2,15%)
2-11-2023	Havenschap Moerdijk	€ 30 miljoen	4-12-2023 (3,96%)
4-12-2023	Havenschap Moerdijk	€ 96,7 miljoen	2-1-2024 (3,96%)

Indien passend binnen de liquiditeitsprognose en tegen een gunstig tarief, zullen wij ook het komende jaar middelen kortdurend uit te zetten. De kasgeldlening aan het Havenschap Moerdijk van 4-12-2023 tot 2-1-2024 kan tussentijds vervroegd worden afgelost, indien een grondtransactie m.b.t. LPM plaatsvindt.

Ten slotte kunnen er ook bij de Staat deposito's gesloten worden met een –in vergelijking met voorgaande jaren- hoge rentevergoeding. Deze deposito's kunnen bijvoorbeeld ingezet worden om het vrijvalschema te optimaliseren. Begin 2023 zijn 4 extra deposito's gesloten:

Tabel VI

Datum	Nummer	Bedrag	Looptijd, rente
18-1-2023	20259	€ 55 miljoen	18-7-2031 (2,30%)
18-1-2023	20260	€ 40 miljoen	18-7-2034 (2,41%)
18-1-2023	20261	€ 40 miljoen	18-7-2035 (2,43%)
18-1-2023	20262	€ 70 miljoen	18-7-2036 (2,44%)

Middels deze deposito's wordt meerjarig een gunstig rendement verkregen over onze uitgezette middelen, deze leveren bovendien een belangrijke bijdrage aan een gelijkmatiger vrijvalschema.

5.1 Nadere toelichting over de liquiditeitsplanning 2024 - 2028

De kasstromen zijn opgedeeld in drie soorten, namelijk:

Een *operationele*-, een *investerings*- en *financieringskasstroom*.

In onderstaande tabellen wordt in totaliteit en gespecificeerd per kasstroom de verwachting voor de periode 2024 t/m 2028 aangegeven. Een verdere doorkijk is met het ontbreken van een langere meerjarenraming nog minder realistisch.

In € miljoenen

Tabel VII

	2024	2025	2026	2027	2028
Kaspositie primo	770	438	152	142	329
Operationele kasstroom	566	608	628	634	674
Investeringskasstroom	-1.082	-989	-766	-628	-559
Financieringskasstroom	<u>184</u>	<u>95</u>	<u>128</u>	<u>182</u>	<u>99</u>
Mutatie	-332	-286	-10	188	214
Kaspositie ultimo	438	152	142	329	544

De kasposities zouden volgens de prognoses niet negatief worden. Mocht dat onverhoopt toch gebeuren dan hebben wij twee mogelijkheden om dit te voorkomen:

- Aantrekken van kasgeldleningen. Dit zijn leningen met een looptijd van maximaal 12 maanden. Volgens de wet Fido (de kasgeldlimiet) zijn deze gemaximeerd op 7% van de jaarlijkse begroting. Voor 2024 (zie paragraaf Treasury van de begroting) is dat ongeveer € 98 miljoen en/of;

- Het uitstellen van herbeleggingen. Zie tabel X. De komende 5 jaar kan € 718 miljoen herbelegd worden.

Voor beide scenario's geldt dat we ze pas gaan bekijken als de verwachting is dat ze zich daadwerkelijk gaan voordoen.

De operationele kasstromen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

In € miljoenen Tabel VIII

operationele kasstroom 2024 - 2028	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Provinciale heffingen	5	5	5	5	5	26
Grondwaterheffing	8	8	8	8	8	38
Motorrijtuigen belasting	292	305	326	334	334	1.591
Dividend Enexis	12	23	40	27	69	172
Dividend Overig	0	0	0	0	0	0
Provinciefonds algemeen	388	378	359	369	366	1.860
Decentralisatie-uitkeringen						0
Overige inkomsten	28	30	30	30	30	148
<i>Totaal inkomend</i>	733	749	767	773	812	3.834
Uitgaven Exploitatie + kostenverdeling	-931	-793	-786	-731	-694	-3.936
<i>Totaal uitgaand</i>	-931	-793	-786	-731	-694	-3.936
Saldo operationele kasstroom	-198	-44	-19	42	118	-102

De geplande uitgaven in 2024 van € 931 miljoen zijn toegenomen ten opzichte van de planning van 2023 (€ 900 miljoen), daarnaast zijn de verschuivingen van 2022 als gevolg van de jaarrekening naar volgende jaren nog niet verwerkt.

De investeringskasstroom geeft de komende jaren het volgende beeld:

In € miljoenen Tabel IX

Investerings 2024 - 2028	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Cluster Infra (reguliere investeringen)	-46	-17	10	-12	-7	-72
Uitgaven Infrafonds + N69	-107	-85	-20	-2	0	-213
Cluster Bedrijfsvoering	-4	-5	-3	-3	-3	-17
Natuur (PAS / GOB)	-4	5	5	9	-5	10
Ruimte voor Ruimte	7	1	5	9	10	32
Natuur en waterdoelen, zoals stuwdoelen N2000	-136	-91	-49	-11	0	-288
PHS	-19	-49	-45	-27		-140
Ontwikkelbedrijf	16	7	0	0	3	26
Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat	-5	-40	0	0	0	-46
Overige	-20	-62	-23	0	0	-106
Totaal	-318	-337	-119	-36	-2	-813

De geplande investeringen voor 2024 van € 318 miljoen zijn toegenomen ten opzichte van de planning van 2023 (€ 290 miljoen). De enerzijds lagere investeringen vanuit Infra ten gevolge van "on hold" zetten van grote projecten door het Rijk in het kader van stikstof, worden in ruime mate gecompenseerd door een toename in uitgaven voor Natuur- en waterdoelen.

De financieringskasstroom is een belangrijke kasstroom, waar verstrekte leningen, aflossingen en renteontvangsten samenkomen. Voor de komende jaren zijn de volgende bedragen geraamd die ontvangen per saldo binnenkomen:

In € miljoenen

Tabel X

Financieringskasstroom 2024 - 2028	2024	2025	2026	2027	2028	Totaal
Rente obligaties (excl. herbeleggingsrente)	3	3	3	2	0	12
Rente leningen aan Decentrale overheden	28	26	25	24	22	126
Rente schatkistbankieren	22	11	8	6	6	53
Rente leningen u/g en publieke taak	11	9	7	7	6	41
Vrijval obligaties en leningen aan DCO's	163	202	119	229	47	760
Aflossing leningen u/g en publieke taak	61	14	45	85	0	205
Aflossing deposito's	100	25	21	21.2	54	221
BTW Compensatiefonds	40	35	35	35	35	180
Herbeleggingsrente	4	12	20	23	31	89
Leningen u/g	-116	0	0	0	0	-116
Leningen aan Fondsen (2e tranche)	-20	-15	-15	0	0	-50
Herbeleggingen immunisatieportefeuille	0	-227	-140	-251	-101	-718
Middelen van derden	-114					-114
Totaal	184	95	128	182	99	689

Algemeen:

Over al deze verwachtingen en planningen zal in 2024 op kwartaalbasis gerapporteerd worden aan het Treasury Committee. Daarvoor zijn wij afhankelijk van informatie van de programmamanagers en projectleiders.

6 Samenvatting en acties

Op basis van het Treasury jaarplan zijn in 2024 de volgende acties voorzien:

1. Alle in het kader van de Treasury aanwezige procesbeschrijvingen worden gecheckt en daar waar nodig aangepast op basis van de in het statuut opgenomen vereisten en voortschrijdend inzicht. Deze zullen in 2024 ter vaststelling worden voorgelegd aan GS.
Resultaat: Door GS vastgestelde procesbeschrijvingen voor de uitvoering van de Treasury functie.
2. Samen met onze vermogensbeheerder en treasury-adviseur zullen wij de mogelijkheden verkennen en actief de markt benaderen voor het verstrekken van leningen aan decentrale overheden waar de provincie geen toezicht op houdt en leningen met een maatschappelijk rendement (publieke taak). Deze zijn onder andere, maar niet uitsluitend gericht op verduurzaming, mobiliteit, versterking van de economie, ruimtelijke oplossingen (nieuwe woonvormen, gebiedsontwikkeling) en circulariteit;
3. De overeenkomst met de huidige vermogensbeheerder ASR Vermogensbeheer loopt af per 31 oktober 2024. Na een evaluatie in januari van de bestaande overeenkomst wordt in februari 2024 samen met het Team "Inkoop" gestart met een nieuwe Europese aanbesteding voor een vermogensbeheerder voor de komende 4 jaar.
4. Actief monitoren van de liquiditeitsplanning in relatie tot de realisatie en bijstellen o.b.v. nieuwe inzichten. De liquiditeitsplanning wordt bijgesteld zodra daar aanleiding toe is, doch in ieder geval na BURAP I, jaarstukken T-1, BURAP II, begroting T+1 en slotwijziging. De ramingen op basis van de begroting T+1 zullen steeds als basis dienen voor de input in de liquiditeitsprognose. De bijgestelde liquiditeitsplanning wordt te allen tijde onmiddellijk ter beschikking gesteld aan de Treasurer.
Resultaat: liquiditeitsplanning die dichter aansluit bij de daadwerkelijke uitgaven op korte en langere termijn.
5. Optimalisatie liquiditeitsplanning als koppelkans bij herziening van de rapportages.
Resultaat: onderzoek naar mogelijkheden de liquiditeitsplanning te optimaliseren door bijvoorbeeld koppeling van de financieringskasstroom met de nieuw te ontwikkelen rapportage.
6. Het Bestuursakkoord 2023 – 2027 biedt kansen voor inzet van de immunisatieportefeuille. Initiatieven worden actief verkend, het reeds zorgvuldig opgebouwde netwerk intern en extern worden onderhouden en waar mogelijk uitgebreid.
7. Herziening van de bestaande rapportages. Waarbij stevig wordt ingezet op het zoveel mogelijk verkrijgen van brondata vanuit SAP en het gebruiken van een BI-oplossing die inzichten kan geven in de prestaties van de portefeuille.
Resultaat: Een toekomstbestendig rapportagemodel ontwikkelen dat voorziet in de informatiebehoefte van alle gebruikers.
8. Risicobeheersing is een continu proces, waar altijd ruimte is voor verbetering. In 2024 willen wij inzetten op standaardisering en nadere uitwerking van de overeenkomsten van geldlening, herijking van de processen, verdere optimalisatie van de factsheets per geldlening en inzichten in risico's.
Resultaat: Een verbeteringslag in de risicobeheersing.
9. Het onderzoek naar de overige geldleningen op grond van Motie M34b-2023 brengt mogelijk aanbevelingen met zich mee.

Resultaat: er wordt een rapport opgesteld waarin de uitkomsten van het onderzoek worden vastgelegd. Voor zover mogelijk en wenselijk zullen deze in 2024 geïmplementeerd worden.

10. Treasury wordt aangemerkt als fiscaal risico op het vlak van Vennootschapsbelasting. In de tweede helft van 2024 zal in samenwerking met de fiscalist een proces worden opgesteld ter zake van de beheersing van het potentiële risico. Dit proces zal eveneens worden afgestemd met de Vpb-inspecteur en vervolgens ultimo 2024 worden ingevoerd.